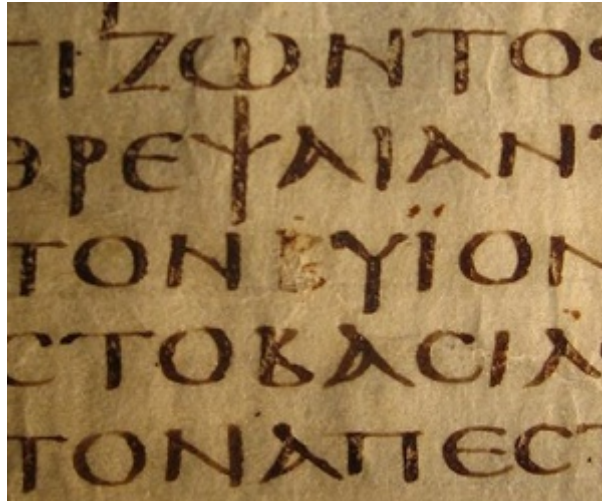

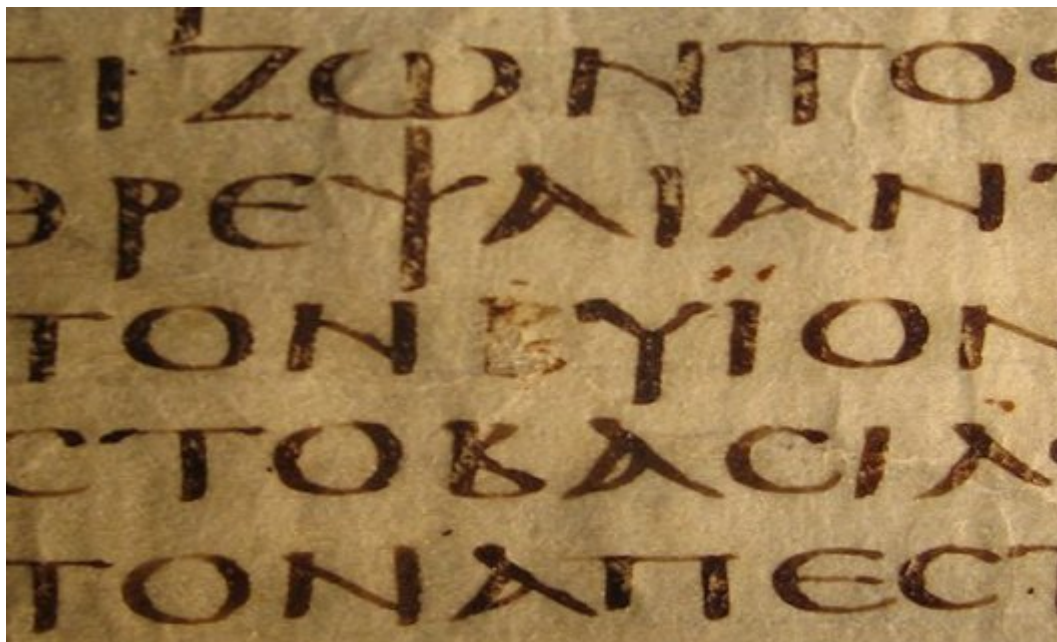
Στην Αντιόχεια ονομαστήκαμε για πρώτη φορά «χριστιανοί» (Αθανάσιος Μουστάκης, Δρ Θεολογίας)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Μία πολύ ενδιαφέρουσα στιγμή της χριστιανικής ζωής της Αντιόχειας είναι η μαρτυρία του Πράξεων 11:26 ότι εκεί αποδόθηκε για πρώτη φορά στους πιστούς του Ιησού Χριστού ο χαρακτηρισμός «χριστιανοί». Επιπλέον, στην πόλη αυτή η Εκκλησία ονομάσθηκε για πρώτη φορά «χριστιανισμός», όπως μαθαίνουμε από την Επιστολή που έστειλε ο Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος στην εκκλησία της Μαγνησίας της Μικράς Ασίας.

Πριν εξετάσουμε το πως δόθηκε αυτός ο προσδιορισμός στα μέλη της Εκκλησίας θα δούμε με συντομία πως αποκαλούνταν τα μέλη της Εκκλησίας μέχρι τότε.

Τα πρώτα χρόνια ο πιο διαδεδομένος χαρακτηρισμός που εμφανίζεται στα περισσότερα βιβλία της Καινής Διαθήκης είναι «άγιοι». Στα εβραϊκά, μάλιστα, η λέξη άγιος συνοδεύεται από το όνομα του Θεού Αδωνάι ως μία έκφραση «Άγιος τω Θεώ». Παραλλαγές της είναι το «κλητοί άγιοι» (Ρωμ. 1:7, Α΄ Κορ. 1:2) και το «Θεού άγιοι και ηγαπημένοι» (Κολ. 3:12).

Ένας άλλος ιδιαίτερα συχνός χαρακτηρισμός είναι το «αδελφοί», το οποίο απαντάται πάρα πολλές φορές στα περισσότερα βιβλία της Καινής Διαθήκης. Χρησιμοποιείται από όλους τους αποστόλους ως προσφώνηση των μελών της Εκκλησίας υποδηλώνοντας την ενότητά τους. Ετυμολογείται από την ελληνική λέξη για τη μήτρα, «δελφύς», και εννοεί αυτούς που προέρχονται από την ίδια μήτρα. Κατ' επέκταση αναφέρεται στους πιστούς, οι οποίοι αναγεννήθηκαν από το κοινό ποτήριο εν Χριστώ και, πλέον, είναι μέλη μίας οικογένειας. Ο χαρακτηρισμός αυτός αποτελεί μία διαχρονική προσφώνηση των χριστιανών καθώς τονίζει περισσότερο από κάθε άλλο την αίσθηση της ενότητας των μελών της Εκκλησίας μεταξύ τους και με τον Χριστό.

Αποκλειστικά στις Πράξεις εμφανίζεται σε τριάντα περιπτώσεις ο χαρακτηρισμός «μαθηταί» που τονίζει τη σχέση των πιστών με τον Χριστό. Μπορεί οι απόστολοι να είχαν κατηχήσει τα περισσότερα μέλη της Εκκλησίας, αλλά όλοι είχαν τη συνείδηση ότι ήταν μαθητές του Κυρίου. Γι' αυτόν τον λόγο ο όρος αυτός χρησιμοποιείται στο συγκεκριμένο βιβλίο, το οποίο αναφέρεται συχνά στην κοινότητα των μαθητών-μελών του σώματος του Χριστού. Πρόκειται για έκφραση που χρησιμοποιεί ο Ευαγγελιστής Λουκάς.

Άλλοι όροι που χρησιμοποιούνται στην Καινή Διαθήκη για να προσδιορίσουν τα

μέλη της Εκκλησίας είναι «κλητοί» (Επιστολή Ιούδα 1:1), «υιοί Θεού ζώντος» (Προς Ρωμαίους 9:26), «οικείοι του Θεού» (Προς Εφεσίους 2:19), «ηγαπημένοι υπό του Θεού» (Α΄ Θεσσαλονικείς 1:4) και «ηγαπημένοι υπό του Κυρίου» (Β΄ Θεσσαλονικείς 2:13) που δείχνουν την σαφή πεποίθηση των πιστών ότι τους είχε εκλέξει ο Θεός. Οι χαρακτηρισμοί αυτοί φανερώνουν τη βεβαιότητά τους για την αμεσότητα της σχέσης τους με Αυτόν και τη δυνατότητα να κληρονομήσουν τη βασιλεία Του. Η χρήση τους αποκαλύπτει ότι τα μέλη της Εκκλησίας από τις πρώτες στιγμές της επί γης πορείας της είχαν συνείδηση της διακρίσεώς τους από τον ιουδαϊσμό. Αυτό δείχνει και ο χαρακτηρισμός «αίρεση των Ναζωραίων» (Πράξεις 24:5) που χρησιμοποιείται από Ιουδαίους για τους Χριστιανούς και φανερώνει ότι η διάκριση της Εκκλησίας από τον ιουδαϊσμό ήταν αντιληπτή και από τους εκτός του σώματός της. Επίσης δείχνει ότι τα μέλη της αποτελούσαν από την πρώτη στιγμή μία ενιαία ομάδα, η οποία αν και αρχικά ξεπήδησε από τον ιουδαϊκό θρησκευτικό χώρο σύντομα διαφοροποιήθηκε από αυτόν. Ο προσδιορισμός αυτός θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και από Ιουδαίους, καθώς η παρουσία διαφορετικών ομάδων στον ιουδαϊκό χώρο ήταν θεμιτή και αποδεκτή. Παράλληλα δεν προσβάλλει το ιουδαϊκό αίσθημα με τη χρήση του όρου «Χριστός» που θα αποτελούσε «κόκκινο πανί» για κάθε πιστό Ιουδαίο.

Το χωρίο Πράξεων 24:14 αποκαλύπτει τη διαφορετική προσέγγιση των μελών της Εκκλησίας και των Ιουδαίων προς τη διδασκαλία του Χριστού. Οι πιστοί αυτοχαρακτηρίζονταν ως «οι της οδού», ενώ οι αντίπαλοί τους, στη συγκεκριμένη περίπτωση οι Ιουδαίοι, αποκαλούσαν την πίστη τους «αίρεση»: «κατά την οδόν ην λέγουσιν αίρεσιν, ούτως λατρεύω τω πατρώω Θεώ πιστεύων πάσι τοις κατά τον νόμον και τοις εν τοις προφήταις γεγραμμένοις» λέει ο Απ. Παύλος προς τον Ρωμαίο Επίτροπο της Ιουδαίας Φήλικα (52-59 μ.Χ.).

[Συνεχίζεται]